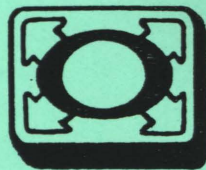

NIVFO

NORSK INSTITUTT
FOR VITENSKAPELIG
FORSKNING OG OPPLYSNING

NR 3•90

- * PLACEBO-EFFEKTEN, MER ENN JUKSEMEDISIN...
- * DEN MYSTISKE KI-KRAFTEN, HVA ER DET...?
- * ERICH VON DÄNIKEN, GAMMEL HATT I EN NY TID -
- * VACUUMKRAFT - EN REVOLUSJON ...?
- * FALSKE PASTANDER OM URTER, DETTE BØR DU VITE -

NORSK INSTITUTT FOR VITENSKAPELIG FORSKNING OG OPPLYSNING (NIVFO)

NORWEGIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC RESEARCH AND ENLIGHTENMENT

Medarbeidere i CSICOP ass. of the CSICOP

Paul Kurtz, Chairman
(professor of philosophy, SUNY at Buffalo)
Kendrick Frazier
(science writer, Editor, *THE SKEPTICAL
INQUIRER*)
Lee Nisbet, Executive Director
(professor of philosophy, Medaille College)

FELLOWS

James E. Alcock
(professor of psychology, York Univ.)
Isaac Asimov
(science writer)
Irving Biederman
(professor of psychology, SUNY at Buffalo)
Brand Blanshard
(professor of philosophy, Yale)
Mario Bunge
(professor of philosophy, McGill Univ.)
Bette Chambers
(Executive Director, American Humanist Assoc.)
Melbourne Christopher
(magician, author)
F. H. C. Crick
(Salk Institute for Biological Studies)
L. Sprague de Camp
(science writer, engineer)
Bernard Dixon
(European Editor, *Omnis*)
Paul Edwards
(Editor, *Encyclopedia of Philosophy*)
Charles Fair
(science writer)
Anthony Flew
(professor of philosophy, Reading U., England)
Yves Galilfret
(Exec. Secy. l'Union Rationaliste)
Marin Gardner
(author, critic)
Stephen Jay Gould
(Museum of Comparative Zoology, Harvard)
C. E. M. Hansel
(psychologist, Univ. of Wales)
Sidney Hook
(professor emeritus, philosophy, NYU)
Ray Hyman
(professor of psychology, Univ. of Oregon)
Leon Jarcff
(Managing Editor, *DISCOVER*)
Lawrence Jerome
(science writer, engineer)
Philip J. Klass
(science writer, engineer)
Marvin Kohl
(professor of philosophy, SUNY at Fredonia)
Edwin C. Krupp
(astronomer, director, Griffith Observatory)
Lawrence Kusche
(science writer)
Paul McCready
(scientist/engineer, AeroVironment, Inc.)
David Morrison
(professor of astronomy, Univ. of Hawaii)
Ernest Nagel
(prof. emer., philosophy, Columbia)
James Oberg
(science writer)
W. V. Quine
(professor of philosophy, Harvard)
James Randi
(magician, author)
Carl Sagan
(professor of astronomy, Cornell)
Evry Schatzman
(President, French Physics Association)
Thomas A. Sjöström
(anthropologist and linguist, Indiana Univ.)
Robert Shaffer
(science writer)
B. F. Skinner
(professor of psychology, Harvard)
Marvin Zelen
(statistician, Harvard)
Marvin Zimmerman
(professor of philosophy, SUNY at Buffalo)

INNHold

SIDE

Placebo-effekten	3
Presse-etikk	6
Erich von Däniken	8
Forsidebildet	10
New Age-festival	11
Skeptiker-grupper dannet i Sovjet..	12
"Stjernelaseren"	13
Den mystiske KI-kraften	14
Leserens sider	15
Notiser	16
Jakten på beviser	17
CSICOP-gruppe tar form i Danmark ...	19
Vacuum-kraft	20
New Age-nonsense	21
Merkelig bibliotek?	21
Apelignende vesener på New Zealand.	22
Legen og legpredikanten	23
Leserkrav om sensur i Søkaren	23
Dommedag igjen	24
Det ukjente	24
Om riktige og feilslåtte	
forutsigelser	25
Falske påstander om urter	25
New Age-debatt med komplikasjoner..	26
Djevelens fotspor?	27
Norges James Randi	28

ABONNEMENT PÅ NIVFO BULLETIN BESTILLES
VED Å SENDE INN KR 100,- TIL:
NIVFO, Postboks 9, 7082 KATTEM

POSTGIROKONTO: 3 46 95 74

BLADET UTKOMMER MED 5 NUMMER PER ÅR

ANSVARLIGE REDAKTØRER:
K Stenødegård og Jan S Krogh

NIVFO Bulletin er et kritisk forum for
pseudovitenskap og litteratur

PLACEBO-EFFEKTEN

AV STEVE HILLARD

Folk flest tror at placebo er en sukkerpille som legen gir pasienten når ingen ting feiler, bare for å få vedkommende til å føle seg bedre. Men "placebo-effekten" er nok noe mer enn bare dette. Den kan få virkelig smerte til å gå over, selv om det ikke er noen "virkelig" medisin med i bildet. Den kan sågar bidra til kureringen av enkelte lidelser ved å øke immunforsvaret hos organismen. Det er høyst sannsynlig at placebo-effekten svarer for en stor del av såkalte troshelbredelser og kvakksalvermedisiner-kurer som vi hører om. Kort sagt, placebo-effekten er meget prominent i medisinen og et viktig fenomen i mange menneskers hverdagsliv.

For de som er skeptiske til pseudo-vitenskapelig medisin er det verdt å ta en titt på hva man har lært om placebo-effekten ut fra kontrollerte vitenskapelige studier. La meg presentere resultatene av noen få eksperimenter først, og så beskrive hva vi mener å vite på bakgrunn av disse og andre studier.

Et klassisk eksperiment utført på medisinstudenter: Professoren foreleste om stimulanser og sedativer. De fikk lære hvilke effekter slike droger har på organismen. Studentene ble så delt i to grupper og ble gitt enten en rosa stimuleringspille, eller en blå sedativ-pille. De ble bedt om å skrive ned hverandres symptomer fra drogene. Omtrent halvparten av studentene i hver gruppe opplevet spesifikke og substansielle fysiologiske reaksjoner på pillene, så som svimmelhet, mavesmerter, rennende øyne, øket blodtrykk og puls etc. Selvsagt hadde samtlige fått placebo-preparater.

I 1950-årene ble det oppdaget en kirurgisk prosedyre som gav markant lindring av brystsmarter i forbindelse med hjertelidelser. Det gjaldt et inngrep i brystet (internal mammary ligation) - avknytning av en liten arterie.

Omkring 75% av pasientene rapporterte betydelige bedringer. De fleste kirurger var forståelig nok entusiastiske, men noen få forble skeptiske og satte derfor i gang med en vitenskapelig test av prosedyren. Pasienter ble utvalgt tilfeldig til å motta enten det virkelige inngrepet eller et placebo-inngrep - dvs. et virkelig inngrep i brystet, men med den forskjell at arterien ikke ble kuttet. Placebo-pasientene gjennomgikk de samme postoperative prosedyrene som de andre (ubehag, droger, komplikasjoner). Men de fikk ingen spesifikk behandling. Denne type forsøk ville aldri bli gjort i dag, på grunn av etiske og juridiske implikasjoner. Smertestillelsen etter placebo-inngrepet viste seg å være helt lik den som fulgte det virkelige inngrepet. Det endte med at kirurgene oppgav denne operasjonen, men ikke før 10.000 pasienter hadde gjennomgått den.

Det er det samme som skjer i dag med et hjerte-inngrep som er så vanlig. (Coronary bypass open heart surgery). Omkring 80% av pasientene fremviser ingen bedring av hjertefunksjonen, selv om ca. 90% sier at de opplever bedring av symptomene. Og dødelighetsprosenten er den samme for de som har gjennomgått behandlingen som for de som ikke har.

På et hospital i Tyskland ble det gjort et forsøk på pasienter med sykdommer som kroniske galleblærelidelser, bukspyttkjertelbetennelse, cancer etc. Hospitalet kontaktet en troshelbreder som praktiserte avstandshelbredelse, og lot ham behandle pasientene i tolv sessjoner over en periode på mange uker. Han projiserte en healingskraft til pasientene. Disse var ikke blitt fortalt noe om hva som foregikk, men de ble hele tiden meget grundig undersøkt med tanke på en hver forandring i deres kliniske tilstand. Men det forekom ingen forandring. >

Etter at troshelbrederen hadde holdt opp, ble pasientene fortalt at man nå hadde engasjert en meget kraftfull healer og at han skulle begynne å projisere sin effektive healer-energi til dem på spesielle dager og tidspunkter. De fikk vite at denne healeren var meget suksessrik i sin behandling av pasienter med nettopp deres type sykdom. I løpet av få dager var 60% av pasientene uten smerter og symptomfrie. De øket sin vekt og var i stand til å gå hjem og tilbake til deres arbeide. De ble fulgt i et år, og alle untatt cancerpasientene var da fremdeles symptomfrie. De fleste av cancerpasientene døde som ventet, men de var i stand til å leve og virke et aktivt og komfortabelt liv i mange måneder etter kuren.

En annen tysk klinikk utviklet en placebo for å bli kvitt vorter. Den omfattet en virkningsfull vortedrepermaskin med blinklys, en støyende motor, og et skilt som fortalte om "virkningsfulle x-stråler". Etter en eneste behandling hadde 41% av pasientenes vorter forsvunnet. Maskinen gjorde selvsagt ingen ting. Vorter forsvinner riktig nok spontant, men ikke i et slikt omfang som dette. Så placebo-effekten sannsynligvis i funksjon her.

Disse eksemplene indikerer at placebo-effekten er en reell fysiologisk prosess og således kan studeres vitenskapelig. Det har nylig kommet frem visse vitenskapelige indikasjoner på hvordan placebo-effekten kan redusere smerte og stimulere immunsystemet mot spesielle lidelser gjennom en mekanisme meget lik Pavlovian conditioning (*). Det ser faktisk ut som om placebo-effekten virker bedre på dyr enn på mennesker. Dersom rotter blir gitt en injeksjon med bedøvelsesmiddel en eller to ganger for å motvirke smerte, vil fra da av en placebo-injeksjon gjøre samme nytten. I et annet eksperiment ble rotter gitt sukker og en drøge som minsket funksjonen hos immunsystemet. Dette resulterte i at det i fremtiden var nok å gi de sukker for å oppnå samme resultat. Så viste det seg at når de ble gitt sukker adskillige ganger døde de som følge av mangel på immunfunksjon.

Smerte er et fenomen fremkalt av hjernen når spesielle områder i den mottar

nerveimpulser fra andre områder av hjernen. Med andre ord, der er et senter i hjernen som har til oppgave å produsere opplevelsen av smerte når den mottar de fornødne input. Dette input resulterer i sekresjon av neurotransmitterende kjemikalier som egger smertesentret til å produsere en følelse av smerte. Der er også en impuls som fremkaller utskillelse av neurotransmittere som demper smertesentret. Disse kalles endorfiner, og det er gjennom utskillelse av disse endorfinene at hjernen kan lindre sine egne smerter.

En måte placebo-effekten fungerer på er ved å forårsake utskillelse av endorfiner i hjernen. Ikke bare reduserer endorfinene følelsen av smerte, de får deg også til å føle deg bedre ved at de stimulerer et annet hjernesenter ("pleasure center").

Hjernen har dessuten evnen til å stimulere eller dempe mesteparten av kroppens fysiologiske systemer, inkl. immunsystemet, som er ansvarlig for helbredelsen av mange lidelser. Feilfunksjoner i immunsystemet forårsaker også en rekke lidelser som kalles autoimmune sykdommer. En placebo forårsaker at hjernen utskiller endorfiner og den påvirker andre kroppssystemer med resultater som redusert smerteopplevelse, god emosjonell følelse og øket immunrespons, noe som enkelte ganger kan resultere i bedring eller sågar kurering av sykdom. Immunsystemet kan mange ganger forårsake stagnasjon av cancer, selv om det vanligvis ikke kan produsere en komplett kur.

Det som trengs for å produsere en placebo-effekt er sterk tro på behandlingen og behandleren. Det spesifikke medisinske preparatet eller remedien spiller ingen rolle, det er troen som mobiliserer de hjerne-kropp-mekanismene som resulterer i de bedringene pasienten opplever.

For de fleste mennesker i vårt samfunn blir det produsert en sterk placebo-effekt bare ved det å gå til et moderne hospital med dets renome, dets imponerende apparatur, dets doktorer med hvite frakker og stetoskoper, dets piller og injeksjoner. >>

Studier har vist at jo mer u-behagelig og vanskelig en behandling er desto mer sannsynlig er det at en sterk placebo-effekt vil inntre. Kirurgi er mer virkningsfull enn injeksjoner; dernest kommer flytende medisiner, så kapsler og så piller. Jo bitrere smak dessbedre. Fabrikknavn produserer sterkere placebo enn fellesnavn. Dette er kanskje grunnen til at fabrikanter som produserer vanlige medikamenter har vanskelig for å oppnå de samme smertestillende effekter i deres kliniske forsøk som merkevarepreparatene gjør. Selv om de bruker nøyaktig de samme kjemiske formlene som hos merkevaredroger blir placebo-effekten aldri så sterk. En undersøkelse viste f.eks. at 60% av kvinner som fikk aspirin merket med kjente navn, rapporterte betydelig lindring, mens bare 40% av de som fikk den samme aspirin uten disse navnene mente å oppleve noen effekt.

Snarere enn å tenke på placebo-effekten som noe som burde studeres og forstås i seg selv, er det mange medisinske forskningsmiljøer som betrakter den som en uting man bør være på vakt overfor. En medisin mot mavesår f.eks. kan vise seg å kurere 50 eller 60% av pasientene man studerer, noe som er 20% høyere enn placeboen brukt som kontroll. Men da glemmer man det faktum at 30 til 40% av pasientene ble kurert av placebo-effekten alene.

Det er placebo-effekten som er ansvarlig for mesteparten av de bedringer folk føler etter å ha blitt behandlet av religiøse healere, kiropraktorer, akupunktører etc. Medisinens historie er til en viss grad historien om helbredelse med placebo-effekten.

Kanskje vil du spørre hvorfor vi har utviklet dette endorfin-systemet i våre hjerner? Det sannsynlige svaret er at det øker vår evne til overlevelse i løpet av perioder med stress og farer. Det demper smerter såpass at vi kan ignorere fysiske trauma med sikte på å takle en umiddelbar fare og handle forsvarlig. Den vil gjøre deg i stand til å kravle bort fra en brennende bil etter en ulykke, for eksempel.

Nylig oppdaget man en droge kalt naloxone, som kunne forhindre endorfin-

virkingen i hjernen. Naloxone forhindrer også placebo-effekten i å finne sted. Den kan f.eks. forhindre akupunktur fra å blokkere smerte, selv hos personer som tror på akupunktur. Jeg undres på hva som ville skje dersom vi gav en sprøyte med naloxone til alle troende før de gav seg hen til et troshelbredelsesmøte med en IV-evangelist.

Placebo-effekten virker ikke på alle, men den later til å fungere på ca. 30-40% av befolkningen. Så husk placebo-effekten neste gang du hører noen mente å føle seg bedre etter å ha vært på et religiøst arrangement. Og når du hører fra en person som sverger til en eller annen kvakksalverkur, husk da at han kan ha følt bedring; ikke av kuren i seg selv, men gjennom placebo-effekten.

KILDE: The South Shore Skeptic's news letter - juni 1990.

FOTNOTE: (Pavlovian conditioning)

Etter Ivan Petrovitsj Pavlov - russisk fysiolog; dr. med. og professor i farmakologi i St. Petersburg (1890). Syv år senere i fysiologi samme sted. Utviklet en ny kirurgisk teknikk til å studere fordøyelsesprosessen hos dyr. Fikk Nobelprisen i 1904. Med utgangspunkt i disse studiene gransket han spyttsekresjonen og dens vilkår. Ved å eksperimentere med hunder fant han at spytt ikke bare ble utskilt ved direkte stimuli, som f.eks. syn og lukt av mat. Andre stimuli, som lyden av en klokke samtidig med at hunden fikk mat, ble etter hvert i stand til å fremkalle spyttsekresjonen. Dette er blitt kalt betinget refleks. Pavlov utviklet så teorier om sentralnervesystemets funksjoner. Den betingede refleks anses i dag som et grunnprinsipp i menneskers og dyrs læring. Hans metoder, resultater og teorier fikk avgjørende betydning for den objektive psykologi, slik denne ble utformet gjennom refleksologien i Sovjet og behaviorismen i USA. Av Pavlovs bøker kan nevnes Lectures on Conditioned Reflexes (1928).

- Red.

PRESSE-ETIKK

På forsiden av Trondheimsavisa for 8. mai kan man lese en annonse, hvor det bl.a. heter:

PLAGES DE MED:

* stress * dårlig blodsirkulasjon * hodepine * migrene * astma * søvnløshet * premenstruelle plager * mens-smarter * nakke-/skuldersmerter * ryggsmarter * muskelsmerter * muskelkramper/spasmer * * stiv muskulatur * fibromyalgi * reumatiske lidelser -----

Ring for informasjon og gratis prøvetime -----

Annonsen forteller videre at man er det første private senter som som benytter 'Vibro Akustisk'behandlingsutstyr i Trondheimsregionen.

Annonseteksten vurderes av Helse-direktoratet og Forbrukerombudet.

Side 11 i samme avis er nesten i sin helhet viet til en omtale av denne behandlingsformen og firmaet bak annonsen. En ypperlig gratis-reklame i tillegg til annonsen.

SERIØSE NAVN KOBBLET INN

I artikkelen heter det bl.a. at produktet er utarbeidet i Trondheim med SINTEF som en av deltakerne. Videre bringer avisen et bilde av rektor Olav Skille, og skriver at han er mannen bak vibro-akustisk behandling; et arbeide han har holdt på med siden 1968. Han fikk da ideen etter et besøk i England.

Skille har bakgrunn som musikk-lærer og spesialpedagog.

Oppslaget virket såvidt tvilsomt at vi fant grunn til å følge opp saken. Annonsen ble sendt Helse-direktoratet og Forbrukerombudet. En telefon til rektor Olav Skille i Steinkjer bragte ikke uvernet for

dagen at han ikke kjente til avis-omtalen av seg selv og Vibro-Akustik-ken. Kopi ble sendt sammen med brev, hvor vi anmodet om en skriftlig uttalelse vedrørende hans syn på saken.

Kopier av artikkelen og annonsen ble sendt Pressens faglige utvalg til vurdering.

RESULTATER

Pressens faglige utvalg

skriver at Sekretariatet i første omgang vil legge saken frem for utvalget til vurdering. Utvalget vil da ta stilling til den videre saksbehandling. Dette fordi saken ligger i et grenseland mellom PFU og Tekst-reklameutvalgets område.

PFU skriver videre at partsforholdet er noe uklart, i det NIVFO ikke er omtalt i det påklagede oppslaget. Ifølge vedtektene for PFU skal det innhentes samtykke fra den part saken gjelder, når klageren selv ikke er part i saken.

Klagen vil bli referert på utvalgets møte på Røros den 15. juni.

I mellomtiden ankommer brevet vi bad om fra Olav Skille, sammen med kopi av et brev han samtidig stilet til dr. Weidemann Løseth, Fannrem, med kopier også til annonsørene samt et konsulentfirma han har benyttet.

Se neste side.

I wake up every morning wishing that they had killed me and Jim does too.

Tammy Faye Bakker on Jerry Falwell and his takeover of the PTL ministry.

Rational Enquirer, nr. 4/1990

BREV FRA REKTOR OLAV SKILLE
TIL NIVFO

Skille innleder med at han ikke kan se noe galt i annonsetekstens innhold eller utforming. [Dette skal vi komme tilbake til når svar fra Forbrukerombudet og/eller Helsedirektoratet foreligger].

Vi siterer videre fra brevet:

"Når det gjelder den redaksjonelle teksten og den åpenbare bruk av denne i markedsføringøyemed, så er jeg langt mer skeptisk.

Teksten benytter seg av bruddstykker av skriftlig materiale som delvis er utarbeidet av meg, og som delvis er brukt som grunnlagsmateriale av et reklamebyrå som utgangspunkt for brosjyret tekst.

Avsnittene 'Musikk, avspenning og lydvisjon', 'Gode testresultat' (de to første avsnitt) og de 'biografiske' opplysninger i rammen sammen med mitt bilde inneholder stoff som er presentert på en slik måte at jeg ikke kan stå som noen garantist for det.

Mine åndsprodukter er her av avisen blitt benyttet som utgangspunkt for en artikkel, sammenblandet med markedsføringsmaterieell fra firma (NN) -- på en slik måte at mitt navn ikke blir brukt i den nødvendige vederheftige sammenheng. Her finnes bl.a. en del direkte feil i faktaangivelsen.

Ingressen nevner SINTEF som en av deltakerne i teamet som har utviklet VA-behandlingen. SINTEF v/Elab har vært behjelpelig med utformingen av det tekniske utstyret som brukes, men kan ikke brukes som garantist for behandlingens effektivitet. Det kan heller ikke jeg. Jeg har bare beskrevet de erfaringene jeg har gjort."

Skille gjentar så at han ikke tror annonsen i seg selv strider mot noen av de etiske prinsipper i helselovgivningen, og fortsetter:

"Jeg har derimot adskillige innvendinger mot den måten Trondheims-avisa benytter stoff av meg og om meg på, uten å spørre meg om til-

latelse til å bruke dette kilde-materialet først. Jeg vil derfor anbefale at Trondheimsavisas etikk i denne sammenheng settes under søkelyset. Det produkt jeg prøver å få faglig aksept på - bl.a. fra kvalifisert medisinsk hold, innen sykehusvesenet og i generell terapeutisk bruk, mister vederheftighet ved den måten tekst og reklame sammenblandes på.

Det er synd å være vitne til at et ærlig markedsføringstiltak fra (NN) i så stor grad blir mishandlet fra Trondheimsavisas side at både min og det vitenskapelige miljøet i Trondheims-regionens faglige troverdighet blir svekket.

Rektor Skilles brev av 25. mai d.å. til dr. Weidemann Løseth dreier seg i det vesentligste om en reklame-brosjyre og markedsføring forøvrig av omtalte produkt. Dette er noe som ligger på siden av vår befatning med saken.

S I S T E :

I det bladet går i trykken meddeler Pressens Faglige Utvalg at saken nå er overlatt til Tekstreklameutvalget for videre behandling.

Det er dermed demonstrert at det nytter å følge opp slike tilfeller hvor medias interesse for å bakke opp pseudovitenskap som om det var etablerte fakta går over streken.

Vi vil komme tilbake til saken når det endelige resultatet foreligger.

Pressens Faglige Utvalg har forøvrig gjort vedkommende avis oppmerksom på at saken er innklaget og at den nå behandles av Tekstreklameutvalget.

Red.

ERICH VON DÄNIKEN - GAMMEL HATT I EN NY TIDSALDER...

Mark Plummer, president for the Victorian Skeptics, og John Happs, president for WA Skeptics, () forteller her om Erich von Dänikens begredelige retur til Australia -*

Erich von Däniken ble i 1960- og 70-årene meget kjent for sine bøker og den rasistiske teorien at våre gamle kulturer var altfor primitive til å kunne ha konstruert de gamle monumentene etc. De må ha vært assistert av intelligente vesener fra andre kloder. De samme vesenene forbedret også genestrukturen ved å krysse seg med jordboere.

Hans første bok var "Chariots of the Gods?", og denne ble fulgt av "Gods from Outer Space", "The Gold of the Gods", "In Search of Ancient Gods", "Miracles of the Gods", "Von Dänikens Proof", "Signs of the Gods?", "Pathways to the Gods", "The Gods and their Grand Design" og fire andre på tysk. Bøkene ble bestselgere, oversatt til 35 språk og solgt i mer enn 50 millioner eksemplarer - selv om det meste av dette berodde på den fenomenale suksessen hos den første boken, som ble solgt i 30 millioner eksemplarer alene.

Akademikere opponerte mot disse ideene; de var rystet over hans forvrengning av historien. Og de kristne reagerte sterkt på hans påstander om at Gud var en astronaut. En av Dänikens fremste kritikere var den australske fundamentalisten dr. Clifford Wilson, som skrev en utmerket kritikk med tittelen "Crash Go the Chariots".

Däniken ble nektet et australsk visum i 1972, men denne avgjørelsen ble omgjort i 1973 av immigrasjonsminister Al Grassby. Dette var før opprettelsen av Australian Skeptics, men da Däniken kom til landet i 1973

var massemediene rimeligvis kritiske til hans påstander.

I 1976 ble CSICOP opprettet, og tidlige utgaver av deres tidsskrift, the Skeptical Inquirer, bragte kritiske artikler om von Däniken. BBC-programmet Horizon, som filmet en episode i Sør Amerika sterkt kritisk til Dänikens antatte beviser, ble et meget viktig innslag i svekkelsen av Dänikens troverdighet overfor publikum.

I løpet av 1980-årene var Erich von Däniken blitt grundig analysert, diskreditert og ute av publikums rampelys. Det var derfor med en viss overraskelse Australian Skeptics fikk vite at han nå var på vei tilbake til Australia for å filme urgamle tegninger, samt gjøre en landsomfattende foredragsturne. Skeptikerne satte seg straks i sving med å samle inn alt tilgjengelig materiale om EvD og sendte det til alle sine lokale avdelinger, massemediene og til den institusjonen EvD skulle besøke i anledning filmingen (the Aborigines in the Kimberlies).

Hans første besøkssted var Perth. Den 20. november fikk John Happs en telefon fra Perth's Channel 9, som informerte ham om Dänikens foredragsturne, inkl. et engasjement den påfølgende kveld ved Perth Concert Hall. Han skulle dessuten intervjues på formiddagen den 21. november av TV-stasjonen. Man spurte om Happs ønsket å delta og kommentere Däniken.

John Happs slo til, men fremholdt at han helst ville debattere ham ansikt til ansikt. Däniken gikk med på dette og TV-folkene gjorde de nødvendige arrangementer.

TV-DEBATTEN

John Happs forteller:

"Jeg ankom til Dänikens hotellrom på Perth Hilton og ble vist inn av ham personlig. Han hilste meg velkommen på en meget vennlig og nedlatende måte, og introduserte meg så for TV-folkene og tur-guiden sin.

Det var tydelig at EvD var blitt

() Mark Plummer var opprinnelig leder og grunnlegger av Australian Skeptics. Senere bodde han noen år i USA, hvor han fungerte som administrerende direktør i CSICOP.*

intervjuet allerede før jeg ankom, og et segment av dette intervjuet ble vist på Channel 9's nyhetssending kl. 18 samme kveld. Dette inneholdt påstanden fra 'Chariots of the Gods?' om at Gud var en astronaut og at de verdensomspennende bevisene for dette var overveldende.

Jeg satt ved siden av EvD under vår 'debatt' og han ble invitert til å gi sine innledningskommentarer slik at jeg kunne svare på dem. Mitt første angrep gikk på EvD's troverdighet, i det jeg minnet publikum om at han hadde vært fengslet for bedrageri og at jeg ikke ville føle meg sikker på noen som helst påstand mannen måtte komme med. Videre pekte jeg på at EvD ikke har noen som helst formell vitenskapelig bakgrunn eller erfaring og ingen akademiske kvalifikasjoner som burde tillate noen å akseptere at han kunne foreta seg seriøs forskning på noe vitenskapelig område.

Däniken var nå rask til å hevde at hans bedragerier var blitt sonet og at alt dette tilhørte fortiden. Han satte med å fremholde at han var ung og lettsindig den gangen han skrev Chariots of the Gods? og at han hadde begått en masse med feil. De av oss som så BBC's dokumentariske program om Däniken og boken ville vel heller betegne 'en masse' som en feil, eller et stort antall foredelser av fakta, for hver fremsatt påstand.

På dette stadium av 'debatten' følte jeg at publikum burde få et mer balansert perspektiv på Erich. Men beklageligvis, etter ca. 10 minutter brøt reise-guiden hans inn og sa at han (EvD) hadde andre oppgaver og at diskusjonen derfor måtte avsluttes. von Däniken lot til å være like overrasket som vi var, men jeg antok han hadde glemt at han hadde en dobbelt avtale. Jeg forsøkte å fortsette vår konversasjon, siden jeg hadde en overflod av notater angående EvD's påstander om 'sterke beviser' fra hele verden, og hvordan disse tok seg ut sammenlignet med virkeligheten. Men mine forsøk på å få EvD til bli sittende var forgjeves, og han ble straks eskortert ut av rommet.

TV-folkene bad meg om å bli, og gi et intervju. Dermed fikk jeg anled-

ning til å dekke en del av de punktene jeg hadde ønsket å diskutere i detalj med EvD, inkl. noen av hans påstander om pyramidene, statuene på påskeøya (Thor Heyerdahl er ikke en troverdig etterforsker), feilsitater fra Bibelen, og disse forbløffende platene av gull funnet i et nettverk av tunneler i Sør Amerika. Jeg ønsket å spørre EvD hvorfor Juan Moriez i Encounter magazine hadde slått fast at EvD aldri hadde bedt om å få se tunnelene og gullplatene men var mer enn lykkelig over å ta denne lange historien for god fisk uten videre. Dette er et godt eksempel på hvordan EvD utfører sin form for forskning.

Enda viktigere, jeg ønsket å ta en prat om Wandjina-hulemaleriene i Kimberlies; dette fordi EvD hadde brukt en god del tid på å studere og fotografere disse. Han hadde påstått at disse maleriene viste fortidsastronauter slik innvånerne på stedet hadde sett dem for tusener av år siden. I Dänikens øyne var gloriene på maleriene romhjelmer, og strekene fra dem var ikke primitive forsøk på å skildre hår, men derimot beviser for antenner. Slike bokstavelige tolkninger fra Dänikens side burde innebære at de tidligere hulemaleriene funnet i Europa og Nord-Amerika også skulle tolkes bokstavelig, til den grad at for lang tid siden fantes det en rase av pinne-mennesker som bodde i huler og som jaktet på anoreksiske bøffler.

Mitt intervju med Kanal 9 var rimelig omfattende hva angår tid og dekning og, selv om det aktuelle segmentet vist under "A Current Affair" som ventet ble ganske kort, var det en balansert presentasjon. Jeg følte igjen at media demonstrerte at ting har forandret seg, med hensyn til å lage sensasjon av pseudo-vitenskapelig nonsense på Däniken-området.

FOREDRAG FOR PUBLIKUM

Den 21. november holdt Däniken et foredrag i Perth Concert Hall. Danny Varney og andre medlemmer av Western Australian Skeptics fikk gratis-billetter av TV's Channel 9. De kunne rapportere at bare ca. 200 mennesker hadde møtt frem i dette

blant flåerne av de godtroende.

Så dro Däniken til Adelaide. Alan Lang, fra South Australian Skeptics, rapporterte at her ble det ikke solgt mer enn 130 billetter til opptredenen i Adelaide Festival Centre den 23. november. Denne salens kapasitet er 1978 plasser. Alan anslo at billett-salget ikke kunne ha innbragt mer enn \$4000 (australske, red.) Det kostet \$4650 å leie salen, og annonseringen totalt beløp seg til ca. \$2000. Siden von Däniken oppholdt seg på de beste hotellene sammen med sitt følge, er det klart at reisen måtte komme dårlig ut også hva finansene angår.

Neste morgen ringte Mark Plummer til arrangørene og utfordret EvD til debatt. Plummer bad dessuten arrangørene om å få vite hva slags visum EvD reise på. Man lovet å ringe tilbake ganske raskt.

En dag senere ringte arrangøren og fortalte at EvD var blitt syk og hadde avblåst resten av turen. Men han var tydeligvis frisk nok til å ta første fly hjem til Europa.

Mark Plummer avla så et besøk på kontorene til arrangørene - Eagle Corporation, og fant der en stabel kartonger med programmer som ikke var blitt distribuert. De glørete programmene inneholdt opplegg for en TV-serie i fire deler som skulle lages, med tittelen "Angels from Heaven".

Men uheldigvis så er arrangørene tyve år for sent ute. Det er tilsomt om TV-stasjonene er interesserte i å behandle materialer fra en gårdagens mann. Eventyrene om fortidsastronauter er blitt erstattet av de mer mystiske tendensene innen New Age, selv om visse aspekter som f.eks. pyramider har overlevet i en modifisert form. Erich von Däniken er blitt fullstendig tilbakevist, og den dårlige responsen hans turne fikk både hos media og publikum, indikerer at han ikke lenger er noen forgrunnsfigur.

KILDE: The Skeptic, nr. 4/89

FORSIDEN

Mannen på forsidebildet trenger ingen nærmere presentasjon. Alle vil kjenne til CSICOPs verdensberømte trollmann, James Randi. Han regnes av mange som den enkeltperson i verden som kanskje vet mest om- og har gjort mest for å avsløre okkult svindel.

Bildet er hentet fra bladet SKEPTER, tidsskriftet til den nederlandske skeptiker-organisasjonen Stichting Skepsis, Utrecht. Det er et tidsskrift av høy kvalitet, på over 40 sider i A4-format.

Stichting Skepsis er en meget fremgangsrisk organisasjon. Nyelig har den bl.a. tatt initiativet til et langt mer intimt samarbeide mellom gruppene i Europa. Dette er et meget viktig tiltak som mange nok har tenkt på.

Et nært og effektivt samarbeide mellom de mange solide skeptiker-organisasjonene i Europa (det vies bl.a. til utviklingen av EF) kunne få virkelig stor betydning for arbeidet i hele verdensdelen. Går arbeidet etter planen vil det bli arrangert et europeisk møte i 1992 - kanskje før.

Red.

REU.

skepsis

Stichting voor
wetenschappelijk onderzoek
van paranormale verschijnselen

ADRESSE REDAKSJON OG ADMINISTRASJON:
Box 2657, 3500 GR Utrecht
Holland.

NEW AGE-FESTIVAL FOR SINN, KROPP, SJEL OG PENGER

Den 16. november i fjor var en stor dag for New Age i Australia. Den markerte åpningen av en firedagers festival for sinn, kropp og sjel.

Stedet for arrangementet var Darling Harbour Exhibition Centre. Her kunne man finne 130 utstillere, ca. 60 demonstrasjoner av New Age-livsstiler, 40 foredragsholdere, workshops etc. Arrangørene hadde regnet med over 20.000 besøkende, hvilket trolig ble oppnådd.

Det var stor spennvidde hos utstillerne. Ca. 40% omfattet forskjellige aspekter ved "alternativ helse": aromaterapi, eteriske oljer, urtekurer, vitaminoverdoser, massasje, pyramider, krystallhealing, makrobiotikk, iridiologi, flytekar, akupunktur (inkl. øreversjon uten nåler), energibalansering, refleksologi, troshelbredelse etc. etc. etc..

Midt opp i dette fant man et rikt utvalg av kulturer, så som Hare Krishna, Transcendental meditasjon, Eckankar (ren svindel, red.), mange ulike skoler innen yoga, Meher Baba, spiritualister o.l., selv den gammelmodige Aetherius Society, som ennå etter 35 år støtter "undervisning fra andre planeter", bragt tilveie fra "De Kosmiske Mestre"..

Motiverende og filosofiske New Age-grupper var også tallrike, inklusive the Conflict Resolution Network, Exellerrated Learning - (Money and You), Discovery Foundation, Anthroposophical Movement, Swedenborgianere, Arica School of mysticism, Scientology og Dianetics.

Innblandet i alt dette fantes fremmede sengekamerater, inklusive Animal Liberation, et selskap som selger New Age-kapper, et annet med shower roses (et uvanlig mondent og

nyttig produkt for et slikt show), og enda et, som solgte et preparat som hindrer brilleglass i å dugge, samt et firma med bøker om "Practical Spirituality for Children", osv..

Den som ønsket det kunne bli utstyrt med en full New Age-livsstil på stedet, komplett med pyramidehatter . . ., krystaller av alle slag og fasonger for enhver situasjon, og tilstrekkelig med piller til å kunne starte egen butikk.

Og dette er et problem. Med så mye forskjellig utstillt og demonstrert; hvem styrer egentlig ditt liv, er det stjernene, ånder frigjort fra kroppen, engler, utenomjordinger, drømmer, delfiner, eller - om man kan våge seg til å si det - du selv?

Blir du overkjørt så er det en skjebne du selv har valgt ---

Richard Glover, fra the Sydney Morning Herald, fortalte om et møte med en utstillt som hevdet at folk som ble knust på motorveien i San Francisco hadde "valgt deres egen skjebne". En annen fortalte ham at det å protestere mot sulten i Etiopia bare kunne føre til å høyne terskelen av negativitet i verden.

En må synes synd på de stakkars miljøforkjemperne som måtte befinne seg på denne messen. En besøkende ville kunne fylle et helt bibliotek med de brosjyrer, løpesedler, bøker og hefter som ble delt ut og solgt - og svært lite av dette (om noe) var trykt på resirkulært papir. Og stakkars de delfinene som må oppholde seg i vann forgiftet av alt dette.

Min favoritt var dog brosjyren med reklame for the 2nd World Healers Congress (holdes i New Zealand), som var brettet som en pyramide. Dersom kongressen ikke hjelper kan det jo hende at brosjyren gjør det.

>>>

De besøkende lot seg tydeligvis ikke affisere av motsetningene. Man not New Age-musikk full av fred og lys, etterfulgt av en demonstrasjon av hvordan du kan trene opp dine barn til å hoppe på folk med Tae Kwon Do, bære et ledningsarrangement på hodet og ta del i en selvhelbredende workshop osv.. Overalt var det fullt av potensielle kunder. Alle aldre var representert - de unge og troskyldige, de gamle og villige; ingen tvil om at også noen få forsøkte å løse problemer angående deres tidligere liv.

Arrangørene av festivalen kan gratulere seg med å ha laget et tilsynelatende profesjonelt show. De 6 dollar for inngangsbilletten var ikke dyrt.

Og på tross av mediadekkingen, som uten unntak lot til å være kynisk og/eller harsellerende, lot tilhengerne sikkert ikke seg røkke i troen.

Det er vanskelig å si hvor godt utstillerne og arrangørene gjorde det økonomisk. Sannsynligvis meget bra, dersom den tallmessige deltakelsen er en indikasjon. De gjorde det sikkert bedre enn etioperne, men de deltok da heller ikke med noen utstilling.

KILDE: The Skeptic, nr. 4/1989.
ORIGINALTITTEL:
New Age Festival for Mind, Body,
Spirit and Money.
Artikkelen er litt forkortet, Red.

SKEPTIKER-GRUPPER OMSIDER ETABLERT I SOVJETUNIONEN!

CSICOP har lenge arbeidet med mulighetene for å få opprettet en gruppe i Sovjet. Nå har det omsider lyktes, og det dreier seg faktisk om to slike grupper.

I en rapport med tittelen "Paranormal Pandemonium in the Soviet Union", fremholder professor Paul Kurtz (øverste leder av CSICOP) at hovedhensikten med disse gruppene er å møte den stigende bølgen av ukritisk paranormal tro som skyller inn over Sovjet. Med den nye peristroika og

glasnost har det kommet en enorm oppblomstring av ubekreftede okkulte og paranormale påstander, inklusive psykiske healere på det nasjonale TV, astrologer og astrologi-spalter i ledende aviser, Bigfoot-syner og bisarre ufo-rapporter.

Artikkelen fokuserer på CSICOPs undersøkelse av en rapportert ufo-landing i Voronez, 300 miles sørøst for Moskva, sist oktober. Historien ble spredt vidt og bredt, og først bragt i Tass. Det gjaldt 10-12 fot høye utenomjordinger med knøtt små hoder, som angivelig skulle være blitt sett av flere dusin øyenvitner, og bekreftet av sovjetiske vitenskapsfolk. Ifølge informasjon CSICOP har mottatt dreier det seg om en fabrikkert historie satt i scene av tre tenåringer. I Tass het det at det var funnet stykker av sten på landingsstedet, forskjellig fra alt som hittil er funnet på jorden. Men undersøkelser viste at det dreide seg om en sandsten (hematite), som er svært så vanlig i Sovjet.

Ifølge Paul Kurtz og James Oberg fra NASA, som begge har hatt møter med sovjetiske vitenskapsfolk, inntraff oppsvinget i rapporter om paranormale fenomener som en følge av større pressefrihet, samt mangel på kritisk vitenskapelig innsats for å påvise naturlige forklaringer på tilsynelatende merkelige hendelser.

En av skeptikergruppene har tilknytning til det meget utbredte sovjetiske tidsskriftet Science and Religion. Den andre gruppen, sponset av "Perspective Scientific Center", i Kiev, vil legge stor vekt på å oversette vestlig/amerikansk stoff til russisk. Begge gruppene er interesserte i å samarbeide nært med ca. 60 andre skeptikergrupper i 20 land. (Det er nok noen flere - red.)

KILDER: Skeptical Inquirer, Spring 1990
Pressemelding fra CSICOP.

KOMMENTAR: Denne ufo-historien ble slått opp også i norske aviser. En innhentet kommentar i Adresseavisen fra en ufolog, gikk ut på at det har skjedd mye slikt i Sovjet.

- Red.

"STJERNE-LASEREN" - EN UTROLIG ANNONSE

Som vi vet er det ikke måte på hvilke vidunderlige remedier som markedsføres for tiden. "Stjerne-laseren" er et groteskt eksempel.

Ifølge annonsørene dreier det seg om en geometrisk konstruksjon - "Syvstjernen" - preget inn på en plate av nysølv. Den ble laget på grunnlag av 3000 år gamle skrifter og ideen var at stjerneformen kunne 'transformere og kanalisere universelle energier.' Med i denne vurderingen var også at arkeologiske utgravninger hadde påvist meget gamle bosteder med form som en syvtakket stjerne!

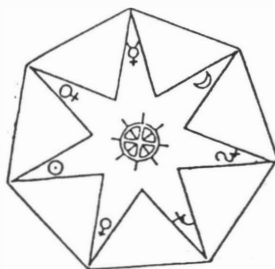
En justering av den opprinnelige stjernen, samt intens forskning, kombinert med biofysiske oppdagelser i Vest-Tyskland, Sovjet og USA har medført en ny forståelse av det menneskelige energibegrep. Og nye oppdagelser i fysikken har påvist at det ikke er de atomare partiklers indre egenskaper som er bestemmende for hvordan de beveger seg. Nå er man kommet frem til at det er ytre former og geometriske dimensjoner som påvirker disse energier. Og dermed har Syvstjernen fått en fysisk forklaring.

Annonsen går videre med å vise til radio, telefon, fjernsyn og disses stråler og bølger. Og så heter det at moderne biofysisk forskning har bevist at alle former for liv er avhengig av elektromagnetisk informasjonsenergi for å kunne eksistere, og at det derfor er innlysende at disse former for stråling må finnes i våre omgivelser.

Spesielt effektiv er strålingen når den kommer fra laserlys. Det vises til en ny teori som går ut på at menneskets "energimeridianer" i virkeligheten består av laserenergi.

Syvstjernen omformer og kanaliserer de naturlige strålingsenergier i våre omgivelser til laserlys på en naturlig måte. Og stjernens spesielle geometriske form gjør den også reversibel; det vil si at laser-

strålene går begge veier ut fra et bestemt biofysisk potensiale. Fra spissene på stjernen stråler det inn energier i alle regnbuens farger. Disse samles i midten, hvor de stråler ut igjen som laserstråler, og omvendt. Og dermed, påstår man, blir Stjerne-laseren så effektiv overfor energimessige ubalanser hos vann, planter dyr og mennesker. Til alt overmål er det preget inn gamle astrologiske planetsymboler på hver av stjernens spisser. Og mange forsøk med denne stjernen - heter det - har vist at det er en klar energiforbindelse mellom stjernens symboler og de respektive planeter. Her mener man å se en indikasjon på astrologiens påstander.

Det enkleste er å bære stjernen på kroppens midtlinje. Da får hele kroppens meridiansystem tilført harmoniske laserenergier. Og stjernen kan brukes også mot sårskader, smerter hevelser, brannsår, bistikk, sene- og leddbåndsproblemer, søvnløshet etc. Og så er den utrolig effektiv til vitalisering av vann. Vannet kan drikkes, smøres på sår og eksem eller brukes til økt plantevekst.

Vedkommende som sendte oss annonsen forteller at stjernen blir produsert på en låve i Askim.

Etter at dette ble skrevet har vi motatt kopi av brev fra Helsedirektoratet til annonsørene, hvor de blir gjort oppmerksom på at annonsen strider mot lov om legemidler § 30.

- Red.

DEN MYSTISKE KI-KRAFTEN

Den martialske artisten Jao Bang Lee har skrevet i 'The Ancient Martial Art of Hwarang Do' (Ahara Publikations, 1975) at: '

Under et øyeblikk av stort stress har utrenede mennesker vært i stand til å tappe deres høyere kvadrant! Rapporter om en mor som løftet en 2000 pounds bil bort fra sitt barn er velkjente eksempler på at deres kraftreserver finnes i alle mennesker. Det er også klart at disse er knyttet til mentale krefter. Under en korrekt KI-kraft-trening kan en Hwa Rang Do-student med viljen påkalle denne reservekraften. Innenfor dette området faller også slike krefter som mental telepati, clairvoyance, ut-av-kroppen-opplevelser og evnen til å flytte gjenstander med viljen.

Det skulle vært interessant å vite om noen på noe tidspunkt noterte navnet på kvinnen med bilen, sier forfatteren av denne artikkelen i South Shore Skeptic's juninummer, Tom Siegel. Han har selv hatt å gjøre med 'martial arts', og sier at det likevel er hans overbevisning at uten den nødvendige muskelkraft vil troen på 'KI' skaffe deg alvorlige problemer.

F.eks., hvorfor har ikke disse KI-mestrene benyttet seg av mulighetene til å tjene millioner av dollar i proffesjonell boksing? De er selvsagt ikke interesserte i penger, men de burde bevise sine påstander, og så gi pengene til et veldedig formål.

Om hvorfor, hvis KI eksisterer, ble de store Samurai-krigerne fra Japan, utstyrt med Zen-krefter, byttet ut med en arme med ildvåpen.

Nå er det visst slik at martial arts ikke er noen effektiv tenikk for selvforsvar, i det denne sporten ikke tillater å sparke motstanderen på kneet eller i lysken, eller andre handlinger som kan være verdifulle i en livstruende situasjon.

Navnet den amerikanske marine bruker på martial arts-teknikkene er likevel dirty fighting.

Mens enkelte karate-teknikker kan være til stor hjelp ved f.eks. overfall, hører man aldri om den mystiske KI-kraften.

Så dersom du virkelig ønsker å forsvare deg vil du være bedre stilt om du skaffer deg et våpen, bygger opp styrken, lærer teknikker osv., enn om du mediterer.

Selv om du er en liten gammel dame vil du ha større sjanser om du lærer deg hvordan du best kan anvende hatten, enn om du studerer hvordan man kan beherske KI-kraften.

-"Jeg foreslår ikke, sier Tom Siegel, "at enhver øyeblikkelig skal utstyre seg med våpen eller trene opp styrken, da det siste av alt denne nasjonen trenger er en bevestret befolkning."

"Hva jeg antyder er at den mystiske kraften bak martial arts er nettopp det, en mystikk, og at den mystiske KI-kraften ikke eksisterer. Så det er en grunn til at hverken US Army eller noen annen nasjons hær, inklusive de i Østen hvor troen på mystiske krefter oppsto, ikke drar til felts utstyrt med ingenting, bortsett fra den psykiske kraften hos infanteriet.."

ORIGINALTITTEL: THE MYSTERIOUS
KI FORCE

TIL DE SOM KANSKJE ENNÅ HAR DEN TIL
GODE:

LESERNES SIDER

Vi mener

MER OM JAKT PÅ SVARTE KATTER

Her er noen misforståelser som må oppklares og videre synspunkter som bør utredes nærmere.

Det at jeg i NIVFO-Bulletin 2/90 tok så alvorlig på "morsomheten" til H.L. Mencken var at det rammet unødig sterkt en vitenskap som står svakt nok i Norge fra før.

Vi vet fra historiske kilder at helt fra antikken var, som metode, logikken filosofiens viktigste redskap. De skilte allerede den gang mellom induksjon og deduksjon og den hypotetisk-deduktive metode er ikke bedre fremstilt - ifølge filosofen Bertrand Russell - enn i Platons dialog "Phaidon". Denne metoden ble jo på en beundringsverdig måte benyttet av Galilei.

En uttalelse som stammer fra Galilei er at "mål det som er målbart, og gjør målbart det som ennå ikke er det." Samme logiske metode for å få stadig større kunnskap innenfor rekkevidde ble på en annen måte benyttet av Sokrates, gjennom sine dialektiske samtaler.

Selv om jeg er helt på bølgelengde med NIVFO-Bulletin i å være søkende kritisk, kan jeg ikke være enig i å bruke f.eks. spøkefulle aforismer som rammer ens "egne" så sterkt at det virker negativt. Da kan en komme til å dele skjebne med H.L. Mencken i hans senere år.

Ellers vil jeg ønske lykke til med bladet videre fremover, og anser meg personlig som avsluttet med en kattejakt som aldri har funnet sted.

- Per Knag

DJEVELENS FOTSPOR?

At noen skulle ha g r a v d disse sporene, mener jeg er helt utelukket. Det måtte, i så fall, være idioter som kunne finne på noe slikt for å "tekkes" media. Å farte rundt omkring med en spade ved flere armer av Namsenfjorden og grave hull etter hull - nei, s å tullete personer kan da umulig finnes. Vår vestlending nevner også muligheten av å t r a m p e sporene ned i leira. Det skulle jeg gjerne sett noen kunne prestere, med disse "opp-posningene" på sidene som resultat!

Hva så med b u n n e n i disse "avtrykkene"? Jeg kan bare "gå god for" ett av dem, fordi jeg var der for å ta en prøve for UFO FORUM. Bunnen i dette "hullet" var glatt som en vindusrute, og så hard at det var ganske besværlig å få tatt en liten prøve. Hvordan kunne en eller flere med spade(r) måke og planere ut noe så glatt og flatt! Det går bare ikke an!

Men hva går an da? Hva er løsningen? Isblokker, storkveite(!) som ble løst da fenomenet ble kjent? Eller kanskje, ifølge KS, en farkost (med gravemaskin!) Nei, jeg mener at alle de mulighetene som er nevnt hittil er absurde! Jeg kan heller ikke bidra med et fornuftig forslag til løsning. Men, kjære venner, gi for all del ikke opp. Det finnes en løsning, så klart!

Med optimistisk hilsen,
Anton Lidstrøm

BENYTT

Lesernes sider!

NOTITSER

HAR DU FORSIKRINGEN I ORDEN?

I det amerikanske tidsskriftet "Fair-Witness Project" FOCUS, for 31. mars 1989, finner man en omtale av begrepet "Nøtkontakt-Forsikring".

Mike St. Lawrence fra Saltamonte Springs i Florida, tilbyr for et årlig beløp på \$ 9.95 en forsikring på 10 millioner dollar mot at man blir bortført av romvesener.

Det er bare et lite problem: Hvordan vil man fremskaffe et gyldig bevis for sin bortførelse? En av forsikringsbetingelsene er bl.a. en beediget underskrift fra det romvesenet som har foretatt bortførelsen.

USA er tilsynelatende stadig de tallrike muligheters land, det kan vi godt vedde på!

CENAP Report, nr. 3/90
UFO-NYT nr. 2/90

DREPER TOMATER!

NASA har fordelt 17 kg. tomatfrø til skoler over hele USA. Frøene har oppholdt seg 6 år i rommet og ble først nylig bragt tilbake til jorden av romfergen Columbia.

NASA vil gjerne at elevene, som et ledd i undervisningen, skulle følge plantenes vekst og rapportere evt. uvanlige forløp til NASA.

Nå har en fysikklærer skapt panikk. Han mener at plantene kanskje vil utvikle seg til giftige mutante tomater. Nå er de små spirende skudd fjernet fra alle klasser.

Politiken, 15.4.90. (Dansk)
UFO-NYT nr. 2/90.

SPØKELSER I LUFTEN

Den 14. og 15. juli 1990 arrangerer "Independent UFO Network" en UFO-konferanse i Sheffield. Temaet blir "Phantoms of the Sky. Ufology into the 1990's". Blant talerne kan nevnes: John Keel, Paul Devereux, Budd Hopkins, Jenny Randles og Vladimir Rubstov.

Interesserte kan henvende seg til Martin Dagless, 84 Elland Road, Brighouse, West Yorkshire, HD6 2QR.

UFO-NYT nr. 2/90.

Vår mangfoldige verden

ULOVLIGE ANNONSER - 1990

NIVFO har hittil i år (primo juli) anmeldt nokså nøyaktig et dusin ulovlige annonser til Helsedirektoratet og Forbrukerombudet. Samtlige er fulgt opp av disse institusjonene med henvendelser til annonsørene om at annonsetekstene strider mot norsk lov. Bare ett tilfelle ble unnlatt oppfølgelse med den begrunnelse at det gjaldt redaksjonelt stoff, et intervju med en homeopat.

Vår på utkikk etter slike annonser, og sendt dem til Helsedirektoratet eller Forbrukerombudet! [Red.]

JAKTEN PÅ BEVISER

Alle ufo-interesserte har hørt om nedstyrtningen ved Roswell, New Mexico. Men hvor mange vet nøyaktig hvor objektet falt ned, hva militæret fant, og hva man i dag kan finne på stedet? Nedstyrtningsstedet har vært en dyp hemmelighet i 43 år. Nå har J. Allen Hynek Center for UFO Studies (CUFOS) i USA funnet stedet! Jakten på beviser er satt inn...

Som tidligere omtalt i UFO NYT ... styrtet et eller annet objekt ned i det sydlige New Mexico i juli 1947. En pressemelding av 8. juli kunne fortelle at den amerikanske hær hadde berget et skiveformet objekt. Senere samme dag ble meldingen demontert: Objektet var en værballoon. Men bak scenen var det hektisk aktivitet. Alt ble gjort for å dysse ned saken. Stedet ble avsperrert og journalister ble holdt pent på avstand. Lokale radiostasjoner og aviser ble utsatt for sensur. Soldater som skulle transportere restene av det nedstyrte objektet fikk ikke vite noe om hva de egentlig kjørte rundt med.

Major Jesse Marcel var den første offiser som fant vrakrester, men han fikk ikke tillatelse til å se den endelige rapporten om saken.

Men hemmeligheter har det med å bli hvermanns eie. I slutten av 1970-årene besluttet Jesse Marcel seg til å fortelle om sin egen rolle i saken. Resultatet kan man lese i boken "The Roswell Incident" ("UFOet der styrtede", Bogan, 1981.)

Men saken er ikke slutt med dette. Flere iherdige ufo-interesserte har funnet at saken er ufullstendig etterforsket. Det er nemlig mange vitner som ikke er blitt intervjuet. Etter et større detektivarbeide utført av Don Schmitt (CUFOS' etterforskningsleder) og Kevin Randle (tidligere etterretningsoffiser) er det til dato lyktes å finne og intervju over 150 personer som har forbindelse med saken. En av dem er Bill Brazel,

sønn av den farmeren som fant de første vrakrestene.

Schmitt og Randle fant også at ingen (bortsett fra hæren og Brazels far) ennå har funnet det nøyaktige nedstyrtningsstedet og undersøkt det. Her var en opplagt oppgave.

Major Jesse Marcel sidder med vrakrester, sådan som de blev præsenteret for offentligheden. Marcells søn kan huske, at faderen natten den 7. juli 1947 bragte vrakrester med hjem til Roswell. To år senere opdagede militæret dette og konfiskerede stumperne. Det interessante er her, at Marcel havde fundet stumperne *efter*, at militæret havde finkæmmet området. Dette giver et spinkelt håb om, at der endnu i dag kan være interessante sager på nedstyrtningsstedet.

(Foto: Fort Worth Star-Telegram).

EKSPEDISJONEN TIL ROSWELL

Den 15. september 1989 reiste ti medarbeidere fra CUFOS (herav to arkeologer) til Roswell i New Mexico. Nedstyrtningsstedet ligger i et meget øde og nesten ørkenaktig område 80 miles nordvest for byen Roswell. Den nærmeste samling hus ligger 30 miles fra stedet. Området består av store rancher som har kveg og sauer.

CUFOS' team slo seg ned på et lite hotell (det eneste) i byen Vaughn.

Herfra tok det halvannen time å kjøre ut til styrtstedet.

Ekspedisjonsdeltakerne tilbragte fem dager i New Mexico, herav tre dager på selve styrtstedet.

Hva fant de så?

Forventningene var på forhånd meget beherskede. Ingen regnet med å finne stumpene av et stjerneskip. Først og fremst skulle man bestemme det nøyaktige nedslagsstedet. Med hjelp fra Bill Brazell lyktes det til fulle.

Det var ingen tegn på at noe stort en gang hadde styrtet ned her, men hva kan man vente å finne

etter så mange år. Teamet kartla området meget omhyggelig, tok jordprøver og gjennomsokte terrenget. Dessuten ble en metalldetektor benyttet, uten større hell. Den største metallgjenstanden var en rusten hermetikkboks. Alle disse undersøkelsene foregikk på tross av protester fra de lokale innbyggere - et par klapperslanger.

Under oppholdet i New Mexico fant ekspedisjonen også flere nye vitner, samtidig som det lyktes å fremskaffe en masse gode luftfotografier fra området, endog et fra 1946.

CUFOS betrakter denne første turen til Roswell som en suksess, og den vil bli fulgt opp av flere i tiden som kommer. Stedets nøyaktige posisjon hemmeligholdes av hensyn til den videre etterforskning.

Folkene i CUFOS er overbeviste om at vitenskapelige metoder og det rette utstyr kan kaste nytt lys over et av de største mysterier i ufologiens historie.

KILDER: International UFO Reporter 5/89
UFO-NYT 2/90.

Forfatter (UN): Kim Möller Hansen

Se også neste side >>>>

Her ses nedstyrtningsstedet fra syd mod nordvest.

(Foto: IURI)

JAKTEN PÅ BEVISER

(fra forrige side)

Vi skal ikke her gå i detaljer men det synes som vanlig å stå dårlig til med forfatternes kildehenvisninger. Episoden ved Roswell later til å ha begynt med at radiostasjonen KOAT, i Alberquerque den 7. juli 1947 ble oppringt av radioreporter Jonny McBoyle, fra Roswell. Han ønsket en meddelelse sendt ut over fjernskriveren, som gikk ut på at en flygende tallerken hadde forulykket nord for Roswell. Vraket ble beskrevet som "en sammenkrøllet oppvaskbålje." Videre fortalte han at det skulle ha vært små menn ombord, og at hæren nå var iferd med å fjerne det hele. Senere har forfatterne - Charles Berlitz og William L. Moore - kontaktet McBoyle for å få en førstehåndsberetning til sin bok, men han uttalte bare: "Glem det... det har aldri funnet sted."

Ryktet om havariet var selvsagt en godbit for pressen, og andre sensasjonsjegere. Ingen lot seg stoppe av flyvåpenets forsøk på å forklare at det man hadde funnet var restene av en meteorologisk ballong.

stykker, ikke brykkes og ikke antennes.

Hele historien har, i det minste hittil, fortont seg temmelig tvilsom, men vi mente det var riktig å gjøre våre lesere kjent med denne nye undersøkelsen som er satt i gang.

Spesielt interesserte kan få tilsendt kopi av artikkelen i NIB nr. 2/82 mot dekning av omkostningene: Kr. 10,- i frimerker.

XX

Som nevnt ved tidligere anledninger har det lenge vært gjort forsøk på å opprette en slik gruppe i Danmark. Nå ser dette ut til å lykkes.

En av initiativtakerne er psykologen Lars Peter Jepsen, i Haslev. I brev av 26. juni til NIVFO skriver han at etableringen så smått er i gang. F.eks. har gruppen allerede vært i stand til å utføre en innsats i forbindelse med et byfornyelsesprosjekt i Horsnes, hvor det som et ledd i anleggelsen av en ny bydel skulle foretas måling av "jordstråler" (!). Saken var forholdsvis alvorlig, da prosjektet var et ledd i det europeiske WHO-prosjekt "Sund by År 2000". Prosjektets presidium besto, ved siden av WHOs regionalsjef, av flere departementssjefer (statssekretærer).

Etter tips fra NIVFO har Jepsen tatt kontakt med professor Jens Bang ved Niels Bohr-instituttet i København, som lenge har vært inne i bildet i forbindelse med forsøkene på å opprette en CSICOP-relatert gruppe i Danmark.

Danske SKEPTICA og Para-NYT er som tidligere påpekt i NIB, uten spesielle relasjoner til CSICOP.

19

VACUUM-KRAFT

Vacuumkraft er den store universelle energiformen. Den er den mest fundamentale energi, hvorfra alle andre springer ut. Dens manifestasjoner har til alle tider vært hos menneskeheten, men det er først nå under den nylige økningen av universell bevissthet, som følger den harmoniske konvergens, kombinert med de tapre forsøk fra en liten gruppe vitenskapsfolk som er villige til å risikere latterliggjørelse fra sine kolleger, at den har kommet i forgrunnen.

Ideen om vacuumkraft er enkel. Du trenger ingen vitenskapelig bakgrunn for å forstå den, og hvert eneste levende vesen kan føle den.

Et vacuum er ifølge leksika-definisjon, fraværet av materie. I henhold til Einsteins relativitetsteori og $E=mc^2$, er materie og energi ekvivalente. På den måten skulle også vacuum være fravær av energi. Dette er imidlertid ikke riktig. Einstein viste bare at endringen i energi er c^2 ganger endringen i masse, noe som åpner for muligheten av at til null masse korresponderer en ikke-null mengde energi. Dette er kilden til vacuumkraft. Den er også relatert til moderne kvanteteori, som postulerer en "nullpunkt-energi" gjennom hele universet. Og slik ser man at det tyvende århundres store fysiske teorier begge tillater en vacuumkraft.

Vacuumkraften er den eneste "rene" tilstand som er mulig, og mystikken hos østens religioner, som snart vil bli anerkjent som store vitenskapsfolk, har forstått dens essensielle renhet i generasjoner. "Lyden av en hånd som klapper" er et velkjent Zen-koan og et massivt fremskritt for den vestlige påstanden om at det er nødvendig med to hender. Buddhistene var langt kommet her: Vacuumkraft representerer lyden av ingen hender som klapper!

Vacuumkraft kan bli forstått ut fra

mange andre synspunkter, de som understreker dens store samlede kraft. Atomer består av en liten kjerne og elektroner som kretser rundt denne. Men hva er det som utgjør atomenes store hoveddel, nemlig den elektronene beveger seg gjennom? Et vacuum. Og det er bare naturlig at 99% av energien i atomet kommer fra 99% av dets volum: vacuumet.

I tillegg til å forklare alle facts ved ortodoks vitenskap, kan vacuumet også rasjonalisere de mange observasjonene som vitenskapen ikke kan, eller trangsynt benekter. Homeopati er en annen konsekvens. Gradvise fortyntninger av biologisk aktive oppløsninger blir foretatt inntil det ikke finnes igjen et eneste aktivt stoff i fortyntningen. Og likevel opprettholder oppløsningen sin biologiske effekt. Dette nettopp fordi det ikke finnes noe igjen: et vacuum av aktivt materiale, assosiert med vacuumkraft, er det som gjør kuren effektiv.

Også astrologi fungerer ved hjelp av vacuumkraft. Astrologi er den effekt himmelen over en person utgjør i fødselsøyeblikket. Men mesteparten av firmamentet er det rene vacuum vi kjenner til, og det er forstyrrelsen av vacuumkraftfeltet - forårsaket av himmellegemene - som setter avtrykk av seg selv på den nyfødte. Ikke rart at astrologi er en slik betydningsfull vitenskap i dag.

Det er videre temmelig sannsynlig at spøkelser og andre mystiske fenomener har å gjøre med forstyrrelser av vacuumkraftfeltet; men mer forskning er nødvendig før dette kan bli slått fast.

Kan vi lære å temme vacuumkraften? Fordelene ville være enorme: En endeløs forsyning av fri, ren energi for menneskene i det uendelige, hvor som helst i universet. Det er bare så alt for lett å se skadene av våre fossile former for kraft - drivhuseffekten, kjernekraften, radioaktivt avfall. Vacuumkraft lider ikke av slike skavanker. Bare vi kan gjøre vacuumet rent nok er det nok å sette en sonde inn i

KRYPTOZOOLOGI.

APELIGNENDE VESENER PÅ NEW ZEALAND

Ifølge en rapport fra Douglas Go-lightly til avisen Sunday News (New Zealand) av 14. mai 1989 så morgen-friske golfspillere på Wairakel International Course tre "grønne, apelignende dyr" promenerer ut av tåken på første banen den 6.-7. mai 1989.

Mr. John Harris fra Taupo befant seg sammen med to kamerater på den berømte golfbanen midt i North Island og de hadde planlagt en kort runde.

Så John Harris skulle akkurat legge oppballen og kikket ned over banen foran seg. Han kunne ikke tro sine egne øyne..

Han sa: Det var uvirkelig - ut av tåken kom disse tre lysegrønne skapningene. For å være ærlig så kunne jeg ikke tro det jeg så. Jeg ropte til de andre som sto ved siden av utslagsplassen, de kikket og freaket nesten ut.

"Vi hoppet opp i vognen og kjørte nedenfor banen for å se etter om disse vesenene var virkelige, og de sto faktisk stille der en stund. Men da vi befant oss ca. 50 meter fra de, 'sprang de i vei og forsvant'.

"Vi forsøkte å nå de, men det var håpløst. Først da innså vi hvor oppskaket vi var - det var forferdelig."

Mr. John Harris' fortsatte med å beskrive 'bestene' som ca. to meter lange, smale, lysegrønne, med en aning lysegrønn hårbekledning.

Hva som er enda mer interessant er at personer fra lokalbefolkningen sier at dette er den tredje iakttakelsen av forskjellige skapninger på samme golfbanen, hvor den første ble rapportert i 1984.

Den andre iakttakelsen ble gjort tidligere i år, da to amerikanske golfspillere skimtet og hørte samme bisarre type av grønne skapninger.

En av de amerikanske turistene (som av frykt for å bli ledd av bare ville kalle seg 'Chuck') fortalte til en New Zealandsk journalist: "Da vi kom nærmere fikk vi se noe som lignet

et par store jakthunder - bare at de var grønne! Vi nærmet oss forsiktig, men da de fikk se oss utstøtte de en høytonet skrikende lyd og styrtet inn mellom trærne.

"Vi rapporterte det ikke da... burde vi ha gjort det...?"

En som tok det hele mer lettsindig (hvilket er fullt forståelig) var golfbanens bestyrer, Mr. Pat Watson, som med ironi i stemmen sa at han ville bli mer enn glad over å ta hånd om de fremmede skapningene som var så interesserte i en runde."

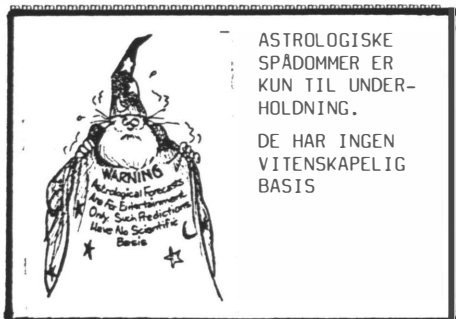
Og han tilføyde: "Naturligvis ville de være tvunget til å betale sin grøntavgift og de burde ikke tillates å benytte superladde klubber eller baller". Han sa videre at alle golfspillere som ønsker å få et glimt av de fremmede skapningene naturligvis er velkomne til Wairakel.

"Vi betjener alle her nede og disse fremmede ville kanskje brenne opp banen. Det ville være en utfordring å spille mot dem."

KILDER: Flying Saucer Review nr. 4/89.
UFO-Information nr. 1/90.

KOMMENTARER:

Vi har ikke sett noe om dette hos New Zealand Skeptics, men vil følge utviklingen. Tidligere hadde man som kjent grønne menn og røde elefanter.

LEGEN OG LEGPREDIKANTEN

I Finland har legen Matti Miettien fulgt i predikanten Niilo Yli-Vainios spor for å registrere i hvor stor grad faktiske sykdommer er blitt helbredet på mirakuløst vis. Dette har dannet basis for Miettins dis-putas, som nå er utgitt av Finlands Kirke.

Resultat: Blant 611 personer som fremla 1403 positive eksempler, forekom ikke et eneste mirakel. Noen mennesker blir friske, som man ofte blir av mange sykdommer, andre forblir syke. Noen få av disse følte seg nedtrykt og uverdige overfor gud og mennesker når helbredelsene uteble.

Men det var ingen av sykdomsforløpene som ikke stemte med medisinsk prognose, og det forekom ingen helbredelse som var spesiell eller uvanlig.

Humanist nr. 3/1990

LESERKRAV OM SENSUR I SÖKAREN

I Humanist(1) og Sökaren(2) har det nylig pågått en debatt om Antroposofi. Det hele startet med at Håkan Blomqvist - avhoppet antroposof - tok bladet fra munnen og i vel-skreve og opplysende artikler gav leserne del i sine erfaringer med antroposofi og annen okkultisme.

Som ventet ble det sterke reaksjoner fra enkelte hold, noe vi ikke skal gå i detaljer om her. (3)

Hva som bør fortelles er at det i Sökaren dukket opp flere leserinnlegg, hvor skribentene anmodet redaktøren om å nekte Håkan Blomqvist spalteplass! Forbud og sensur --- ellers slutter vi å abonnere. Som Blomqvist treffende uttrykker det i sitt gjensvar:

"Man kunne like gjerne si: 'Ge oss bara positiva, snälla och utslätade artiklar i Sökaren; "Stör inte våra illusioner."

Men er man da virkelig så svak i troen - er disse illusjonene så svakt befestet at man vil gi avkall på demokrati og ytringsfrihet for å

slippe å se motforestillinger og saksargumenter på trykk? Tydeligvis!

I Sökaren nr. 4/90 (s. 40) har redaktøren en redegjørelse for bladets stilling med hensyn til antall abonnenter. Fra 1980 til 1989 har tallet sunket med 500, og inneværende års beregning peker mot omkring 100 til. (Løssalg og frieksemp. er tatt med.)

Nå skal det sies til redaktør Sven Magnussons ære at han har forsøkt å heve bladets standard ved å bringe noenlunde balansert stoff, og tildels stoff av høy kvalitet. Dermed måtte det skje. All erfaring hos andre tidskrifter og publikasjoner som man her kan sammenligne med, har klart vist at et rel. betydelig antall abonnenter faller fra når bladets innholdsmessige standard høynes.

Så kan man spørre seg hva man egentlig ønsker med utgivelsen av et blad: Er det å h i s s e ' o p p svermere med dertil egnet svada, eller er det å informere interesserte?

NOTER:

- (1) Tidsskrift for Norsk Humanetisk Forbund, nr. 6/88 og utover.
 - (2) Svensk tidsskrift for livssynsspørsmål/New Age.
 - (3) Om antroposofi i NIVFO-Bulletin, se bl.a. nr. 3/ og 4/86.
-

**FORTSATT
God sommer!**

DOMMEDAG IGJEN...

- Et av spaltens problemer er den lange trykningstiden som - om ikke annet - gjør det umulig for oss å melde om verdens undergang, dersom vi ikke blir advart i tide, skriver Knut A. Berg under spalten "Du store verden" i Humanist nr. 3/90.

Atomkrigen, som skal bryte ut/har vært i gang 23. april må enten være gammelt nytt eller (avgjort mest sannsynlig) gammelt unytt når dette leses.

Det var yppersteprestinnen Guru Ma, med det treffende navnet Elizabeth Clare Prophet, som spådde dommedag denne gangen. Hun samlet 3000 tungt bevæpnede og godt utstyrte tilhengere i Paradisdalen i Montana, USA, som hver især betalte opptil 10 000 dollar for å sikre seg plass i tilfluktsrommene som skulle beskytte mot katastrofen.

Til tross for profetinnens gode forbindelser med de henfarne mestre (Jesus, Buddha, Johannes XXIII, St. Germain samt hennes avdøde ektemann Mark L. Prophet,) har kirken i skrivende stund problemer med de jordiske makter i Montana, som nekter å godkjenne kloakkavløpet fra tilfluktsrommene.

Tidligere har Mrs. Prophet spådd dommedag i 1987, 2. oktober 1989 og 31. desember 1989. Om profetien skulle slå feil denne gangen, har sekten antydnet at det nok er i august det egentlig kommer til å skje. For å ytre noe positivt om alt dette, vises det i hvert fall til en beundringsverdige utholdenhet.

Skulle noen ha overlevd april, vil man finne Mrs. Prophets skrifter hos norske New Age-bokhandlere, og organisasjonen - Summit Lighthouse/Church Universal and Triumphant - har også en norsk avdeling.

HUMANISTI nr. 3/1990

Tidsskrift for Norsk Human-Etisk Forbund.

DET UKJENTE ...

Hvert år ved nyttårstider bringer ukeblader spådommer om det nye år. Både kloke og mindre kloke spåkoner av begge kjønn utfolder seg i denne sammenheng.

To tildragelser i 1989 viser hvor vanskelig det er å spå, især om fremtiden. Den ene gjelder de store forandringer i Øst- og Sentral-Europa, som kom fullstendig overraskende på historikere, statsvitere og alle andre som må basere seg på skarve jordisk kunnskap om hva som er i emning. Men også de synske røpet fullstendig blindhet for disse forandringerne, som glimret like mye ved sitt fravær i alle spådommer som ved sitt nærvær i alle årsoversikter.

Fra USA, nærmere bestemt California, kommer et vel så sterkt bevis for hvor tåkete krystallkuler kan være. I området rundt San Francisco, hvor en finner flere astrologer og synske enn de fleste andre steder på jordkloden, kom det store jordskjelvet som en fullstendig overraskelse. At man ikke øyner politiske forandringer i fjerne land, er én ting, men at man er nær ved å sette livet til må mer enn noe annet understreke at det ukjente er det vi ikke kjenner.

Det første NIVFO-medlem

OM RIKTIGE OG FEILSLATTE FORUTSIGELSER

Følgende ble kringkastet over det amerikanske ABC-TV's populære show Entertainment Tonight, den 6. februar. Programmet ble sett av mange millioner mennesker:

The E.T. Insider begynner i dag med de nyhetene som ikke hendte, nemlig forutsigelsene til de tabloid-vismennene som kan se inn i fremtiden. Ifølge en San Francisco-publikasjon kalt the Bay Area Skeptics Information Sheet, gjorde de psykiske følgende forutsigelser for 1989, som ikke inntraff:

Eddie Murphy ble ikke gift.
Prins Charles fikk ikke noe nervøst sammenbrudd.
Ted Kennedy giftet seg ikke med Donna Rice. Og -
det krasjet ikke noe UFO i Kansas.

Avisdekningen av dette innslaget av BASIS ble plukket opp av Oakland Tribune for 5. februar, under overskriften:
"UNHAPPY MEDIUMS":
Men her er en forutsigelse som gikk i oppfyllelse i 1989:

Bay Area Skeptics sa at nasjonens synske ville komme til å latterliggjøre seg selv, og det gjorde de.

BASIS nr. 4/1990.

FALSKE PASTANDER OM URTER

I den amerikanske avisen S.F. Examiner for 6.8.89 forekommer en interessant orientering under tittelen "10 false beliefs damaging image of true herbalism". Det er omtale ... skrevet av Marie Hammock om et foredrag holdt av Verro Tyler for Herb Growers and Marketers Association. Tyler fortalte om et trossystem som han kalte "paraherbalism", dvs. den uvitenskapelige bruken av urter. Han nevnte ti falske trosoppfatninger:

- 1) En sammensvergelse innen det medisinske etablissement med sikte på å diskreditere bruken av urter.

- 2) Urter kan ikke skade, bare kurere.
- 3) Hele urter er mer effektive enn deres isolerte, aktive komponenter.
- 4) Naturlige og organiske urter er de syntetiske overlegne.
- 5) Signatur-doktrinen er meningsfull (at formen eller utseendet er av betydning).
- 6) Astrologisk påvirkning har betydning.
- 7) Redusert dosering av medisiner gir øket effekt (homeopati).
- 8) Fysiologiske forsøk på dyr er ikke gyldige for mennesker.
- 9) Anekdotisk evidens for terapeutisk verdi er meget troverdig.
- 10) Urtene ble skapt av Gud i den spesielle hensikt å kurere sykdommer.

Han konkluderte med at det i dag blir servert mer feilinformasjon for folk om urters pålitelighet og effekt, enn noen gang tidligere, inklusive århundreskiftets glansperiode for patentmedisiner. Tyler sier at ekte herbalisme er den kloke bruken av trygge og effektive urter hos et interessert og informert publikum; de vitenskapelige studiene og testene av urter, og den ærlige rapportering om slike resultater i den litteraturen som publikum leser. Det inkluderer også produksjonen og en etisk markedsføring av urter.

Det later til at når man fjerner disse ti falske trosoppfatningene er det ikke mye igjen å kunne kalle "sann herbalisme", skriver Don Dugan, i BASIS 4/90.

~~~~~

ØSTENS VISDOM:

Da formann Mao lå på sitt siste sendte han ikke bud etter en mann på sykkel, med akupunktur-nåler ---

Nei, han tilkalte en amerikansk cardiolog, som reiste første klasse på en Boeing 707 --

~~~~~

NEW AGE-DEBATT MED KOMPLIKASJONER

Tidligere i år skulle Human-Etisk Forbunds lokallag i Verdal arrangere en debatt om New Age under et av sine møter.

En lokal New Age-kvinne og en representant fra NIVFO hadde sagt seg villige til å opptre som innledere.

Fra NIVFO møtte Jan S. Krogh, som innfant seg på stedet etter avtalen, klar til dyst.

Dessverre meldte New Age-kvinnen forfall, etter at møtet var av-
ertert i avisene. Årsaken til forfallet ble oppgitt til å være problemer med diverse "krefter" eller "energier", beskrevet i New Age-terminologi.

Jan S. Krogh holdt et foredrag for de fremmøtte, og svarte på spørsmål. Alt uten problemer med kosmiske krefter.

- * * * -

NEW AGE: BEHOVET FOR MYTER

Dette er tittelen på en meget interessant artikkel i BASIS nr. 5/90, skrevet av biologen Ted Schultz. Han var i sin ungdom nært tilknyttet New Age-miljøet, og kan derfor betrakte New Age-ideene både som vitenskapsmann og tidligere troende.

Han kom raskt til å innse, både mht New Age og paranormale påstander, at svært mye av dette er motstridende data. Under såkalt channeling f.eks. får man høre totalt ulike historier om viktige saker, som f.eks. hvordan universet ble til, og hvor stjernene og planetene kom fra. De er uenige om opprinnelsen til og utviklingen av livet.

Schultz ble klar over at den mest troverdige objektive standard man kunne finne var den vitenskapelige metoden. På tross av nedsettende New Age-uttrykk som "materialistisk vitenskaps store Satan", "Vestlig vitenskap" og "mainstream-vitenskap", fant han at den vitenskapelige metoden ganske enkelt er anvendelse av kritisk tenkning og reg-

lene for bevis for å kunne bestemme gyldigheten av påstander om den naturlige verden. Mangelen på objektiv evidens innen New Age-ideene er åpenbar. Der har man åpenbart ikke innsett nødvendigheten av å støtte seg til den vitenskapelige metode. De fleste vurderer troverdigheten og falskheten i et trossystem ved å apellere til følelser. Dersom en tro "føles rett", da er den "sann" for deg.

Man bør kreve objektive beviser for disse mange påstandene som verserer, og Schultz sier at han aldri har sett slike beviser. Hvorfor, f.eks., har ikke en eneste en av de mange tusen beretningene om minner fra "tidlige liv" ledet oss til et eller annet gammelt arkiv et eller annet obskurt sted, som kunne verifisere eksistensen av en slik inkarnasjon? Hvorfor har ikke en eneste en av de mange tusen channeling-skikkelserne noen gang fortalt oss lengde og breddegradene for et gammelt begravet tempel, slik at vi kunne få det objektivt verifisert?

Jan S. Krogh (t.v.) intervjues under arrangementet i Verdal, hvor New Age-representanten dessverre ble forhindret i å delta.

- KS

DJEVELENS FOTSPOR?

BREV FRA ØRLAND HOVEDFLYSTASJON:

Vi beklager å måtte meddele at vi ikke har noe fotografisk materiale på denne saken. Det er foretatt undersøkelser ved Forsvarets fotosentral for Sør-Norge i Stavanger. De kunne ikke finne fotodekning av det aktuelle området. Normalt skal alle eldre flyfotodekninger forefinnes der, dersom slik dekning er opptatt.

Det er korrekt at det ble foretatt flygninger i det aktuelle området de påfølgende dager, 11 og 12 juni 1972. Vi hadde også fotorekognoseringsfly i Namsos-området i samme tidsrom, men dette tok flyfoto av andre, faste objekter i Namsos-området.

Med de fotofly Luftforsvaret den gang disponerte, RF-5, ville det forøvrig ha vært vanskelig å skaffe gode flyfotos av såvidt små detaljer som det her er snakk om. En ville i så fall måtte fly meget lavt, med den store relative hastighet i forhold til målet dette ville ha medført.

Luftforsvaret ved Ørland hovedflystasjon har ingen formening om hva som har kunnet etterlate seg slike avtrykk. Vi kjenner intet utstyr som er i stand til å sette nærmere 30 cm dype spor av denne størrelse i relativt fast fjære av sand og leire.

Vi kan bare beklage at vi ikke er i stand til å hjelpe Dem med denne meget uvanlige og interessante saken.

Brevet er datert 23. mai 1990, og undertegnet av fungerende sjef for Ørlandet hovedflystasjon.

Dette svaret synes å avlive den stadig gjentatte opplysningen om at Forsvaret hadde fly over området i to dager på grunn av sporene i fjære.

Dessuten reiser spørsmålet om leiras konsistens og dybde seg på ny: Selv om noen av sporene skulle være avtrykk, er det vanskelig å si noe om hvor stort trykk som skulle til for å sette disse, så lenge man ikke har opplysninger om grunnens beskaffenhet.

Fra Forsvarets overkommando foreligger fortsatt ikke noe svar, trolig fordi man betrakter ovenstående som Forsvarets formelle svar på henvendelsen fra NIVFO.

Vi kommer tilbake til saken etter hvert som det måtte la seg gjøre å frem skaffe flere opplysninger.

- Red.

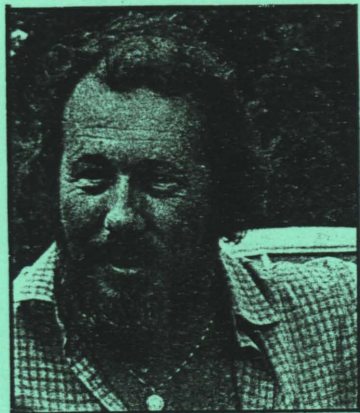
NORGES JAMES RANDI

Trangen til mystisisme, det okkulte eller overnaturlige, ser ut til å være fundamental i vår natur. Uansett hvor opplyste vi blir kan vi sjelden fri oss helt fra den. Når vi ser tilsynelatende veldokumenterte tilfeller av det overnaturlige eller parapsykologiske rapportert i våre media, undres de fleste på om det - tross alt - ikke "er noe i det". Kanskje råder fornuften, men det vedblir en svak tvil. Vi søker en naturlig forklaring, men når vi ikke finner det, blir vi nødt til å akseptere hendelsen som nok en av de mystiske ting som ikke har noen forklaring.

Hvem har ikke lurt på hva som egentlig skjuler seg bak ord som tankelesning, clairvoyance, medier, synskhet, mirakelhelbredelser, krystallskue, vardøger, spøkelser, hypnose og ESP? Har vi ikke alle hatt opplevelser som tyder på at det - når alt kommer til alt - virkelig skjer overnaturlige ting? Alle vet jo at "det finnes mer mellom himmel og jord..."

Eller kanskje gjør det ikke det?

Mange fenomener som går for å være overnaturlige kan ha alternative og helt naturlige forklaringer. Den som aksepterer virkeligheten av okkulte krefter, kaster egentlig deler av vitenskapens nåværende verdensbilde på skraphaugen - de fleste uten å være klar over det selv. De færreste innser at å tro på noe overnaturlig, er ensbetydende med å postulere et ukjent prinsipp som opererer i kosmos. Dette er naturligvis helt i orden; vitenskapens historie er jo beretningen om oppdagelsen av nye og ukjente krefter. En slik ny kraft (eller prinsipp) i universet kan imidlertid ikke aksepteres uten at andre forklaringsmåter først er forkastet. Dersom hendelsene kan forklares rasjonelt, oppstår ikke engang behovet for å stille spørsmål om et ukjent X.

Den flom av okkult litteratur som produseres i Vesten i dag, kommer i stor grad fra kommersielle skribenter som spekulerer i vår trang til mystisisme. De forvrenger vår virkelighetsoppfatning for profitt. Med den nærmest totale mangel på motforestillinger, kan dette i en verden som skriker etter verdimålestokk og mening, skape et mentalhygienisk problem.

Vi har heldigvis ikke amerikansk/engelske forhold på det okkulte området i Norge. Det sies at vi er for nøkterne her i det kalde nord. Det er kanskje litt for optimistisk? Uri Geller-bølgen var et fenomen som viste at det finnes grobunn nok for okkulte idéer. Det virkelig interessante ved Geller er ikke hvorvidt han er ekte eller en sjarlatan, men den mottakelse han fikk; i NRK, i pressen og hos publikum.

Enhver som betrakter den mystiske verden trenger en porsjon sunn skepsis. Ellers blir man et lett bytte for åndelige kvaksalvere, sjarlataner, kommersielle orakler og selvbedrag.

Ovenstående er hentet fra boken "Søkelys på det mystiske og uforklarlige, av Tore Fredriksen, anmeldt i forrige nummer av NIVFO-Bulletin; og vi vil gjerne gjenta at boken bør betraktes som noe av det beste som noen-sinne er utgitt på dette området - -

Red